

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
KOCAELİ
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

03-09 KASIM ORGAN BAĞIŞI HAFTASI

BİLGİ NOTU

Tedavisi sadece organ ve doku nakli ile mümkün olan hastalıklar ülkemizin önemli sağlık sorunlarından biridir. Organ ve doku nakli bekleyen hastaların sayısı her geçen gün artmakta olup ülkemizdeki kadavra bağışçı sayısının yetersiz kalması sonucu her yıl binlerce kişi organ beklerken hayatını kaybetmektedir. Hastaların yaşam süresi ve kalitesinde belirgin düşüslere, ülke ekonomisi ve işgücünde ağır kayıplara yol açan organ yetmezlikleri önemli bir sağlık sorunu gerçeğimizdir.

Organ bağışçı konusunda toplumun bilinçlendirilmesi ve organ bağışına teşvik edilmesi amacıyla Müdürlüğümüz tarafından belirlenen hedefler doğrultusunda İlçe Sağlık Müdürlükleri ve Kamu Hastaneleri organ bağışçı birimleri, il genelinde okul ve yurtlarda, alışveriş merkezlerinde, kent meydanlarında, sanayi bölgelerinde, kamu ve özel kurumlarda, görsel ve yazılı basın kullanılarak bilgilendirme ve bağışçı stantlarının açılması gibi etkinlikler düzenlemekte ve organ bağışçı ile ilgili farkındalık çalışmaları yapılmaktadır.

Organ Bağıışı Nedir?

Kişi hayatta iken, serbest iradesi ile tıbben yaşamı sona erdikten sonra doku ve organlarının başka hastaların tedavisi için kullanılmasına izin vermesidir.

Kimler Organ Bağıışı Yapabilir?

1979 tarih ve 2238 sayılı yasa gereği; 18 yaş üzeri ve akli dengesi yerinde olan herkes organ bağıışı yapabilir.

Organ Bağıışı Nasıl Yapılır?

Organlarınızı bağııladığınızı belirten bağıış formunu doldurarak imzalamanızla gönüllü organ bağıışısı olabilirsiniz. Doldurulan organ bağıış formu yetkili organ bağıış görevlileri tarafından, Sağlık Bakanlığınca oluşturulan Türkiye Organ ve Doku Bağıışı Bilgi Sistemine (TODBS) kayıt edilir. Bilgileriniz Sağlık Bakanlığı sisteminde **gizlenir ve asla paylaşılmaz.**

Organlarınızı bağııladığınızı yakınlarınızın bilmesi ve bağıış kartınızın yanınızda olması, tıbben yaşamınızın sona ermesi halinde birinci derece aile yakınlarınızın da yazılı onayının alınması organ bağıışlama isteğinizin yerine getirilmesini sağlayacaktır. **Kişinin organ bağıış kartı olsa dahi aileden yazılı onay alınmadan organ bağıışı yapılamaz.** Önceden organ bağıışı yapılmış olması vasiyet değeri taşıdığından ailelerin daha rahat karara vermesine yardımcı olmaktadır. Bu konuda toplumun hassasiyetleri ve etik değerler göz önünde bulundurulur. Organ nakli ve bağıışı zorla veya onay alınmadan yapılamaz!

İlimizde Organ Bağıışı Nerelerde Yapılır?

- İl Sağlık Müdürlüğü
- Kamu ve Özel Hastaneler
- İlçe Sağlık Müdürlükleri
- Aile Sağlığı Merkezleri
- Organ Nakli Yapan Merkezler
- Bölge Koordinasyon Merkezinin Organ Bağıışı Stantları

Organ Nakli Nedir?

Vücutta görevini yapamayan bir organın yerine yeni bir organın nakledilmesidir. Bu da canlı bir vericiden veya beyin ölümlü gerçekteleşmiş ve organları bağıışlanmış kişiden alınan sağlam ve aynı görevi üstlenecek bir organın alınması ile olmaktadır.

İlimizde organ nakli merkezi bulunan sağlık kurumlarımız;

- Kocaeli Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Kornea Nakil Merkezi
- Kocaeli Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Erişkin Kemik İliği Nakil Merkezi
- Kocaeli Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Pediyatrik Kemik İliği Nakil Merkezi
- SBÜ Derince Eğitim Ve Araştırma Hastanesi Böbrek Nakil Merkezi
- Özel Anadolu Sağlık Merkezi Hastanesi Erişkin Kemik İliği Nakil Merkezi

Müdürlüğümüzce Organ ve Doku Nakil Merkezlerinin sayı ve kapasitesinin artırılması doğrultusunda çalışmalarımız devam etmektedir.

Beyin Ölümü Nedir?

Yoğun bakım ünitesinde tedavisi devam eden hastanın, bitkisel hayat ve komadan farklı olarak, beyin işlevlerinin geri dönüşümsüz olarak kaybolmasıdır. Bu kişiler artık ölüdürler ve bir daha hayata dönmeleri mümkün değildir.

Kanunlar gereği beyin ölümü olup olmadığına çeşitli testler yapılarak, uzman hekimlerden oluşturulan bir kurul tarafından karar verilir. Beyin ölümü gerçekleştiği konusunda tüm kurul üyeleri aynı kanaate vardığında rapor hazırlanır ve Sağlık Bakanlığına bildirilir. Bu bildirim sağlık kuruluşları için zorunludur.

Kurtarmak İçin

Alınan Organlar Kimlere Nakledilecektir?

Bağışlanan organlar, Sağlık Bakanlığının Ulusal Koordinasyon Sistemi aracılığıyla, ülkemizdeki tıbben acil ve doku uyumuna göre en uygun alıcıya; ırk, cinsiyet, zengin, fakir vb. ayrımı yapılmaksızın nakledilir.

Organ Bağışı Caiz midir?

“ Her kim bir insanın hayatını kurtarır, ona yaşam hakkı verirse, bütün insanlığı yaşatmış gibi olur.”

Maide Suresi, Ayet 32

Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu 3 Mart 1980 tarih ve 396 sayılı kararı ile organ naklinin caiz olduğunu bildirmiştir.

Karara göre:

- Zaruret (İnsanın elinde olmayarak hasıl olan sebep) halinin bulunması
- Hastalığın bu yolla tedavi edileceğinin doktor tarafından onaylanması
- Doku ve organ veren kişinin bu işlem sırasında ölmüş olması
- Verilen doku ve organ karşılığında hiçbir ücret alınmamış olması
- Tedavi edilen hastanın da yapılacak nakile razı olması durumunda caizdir,

denmiştir.

Neden organ bağışı yapmalıyız?

Organ bağışı her geçen yıl bir önceki yıla göre yaklaşık 1.5 - 2 katı artış göstermekte ancak bu artış halen çok yetersiz kalmaktadır. Ülke olarak yılda milyon nüfus başına minimum **25** kadavra donör (beyin ölümü gerçekleşmiş ve organ bağışı kabul edilmiş birey) sağlayabildiğimiz zaman organ nakli bekleme listelerindeki hastaları tedavi etme şansını yakalayabiliriz. Yapılan beyin ölümü tespiti sonrasında ancak % 25'inin yakınları organ bağışını kabul etmekte, bu da yılda milyonda **3-4** kişiye tekamül etmektedir. **Bu nedenle her yıl yaş ortalamasının da düşük olduğu 6-7 bin kişi organ nakli beklerken yaşamlarını kaybediyor.** Aynı zamanda Ülkemizde 59.558 böbrek hastası diyaliz tedavisi almaktadır ve böbrek hastalarının %50'sine yakını 5-40 yaş arası kişiler oluşturuyor.

Organ nakli bekleyen hastalıklar halen önemini korumakla birlikte, sayı her geçen gün artmakta ama bağışlar ortalamanın çok altında devam etmektedir. Hepimizin bir yakını, sevdiği, eşi, çocuğu, anne veya babası organ nakli bekleyen bir hasta konumunda olabilir. Yapacağımız çalışmalarda kazanımlarımızın devamını ve verimliliği artırmak, nakil bekleyen hastalarımıza umut ışığı olabilmek amacıyla, organ/doku nakli ve bağışı konusunda desteğinizi ve katılımlarınızı bekliyoruz.

